

# Psikolojiye Giriş

## Ders 14

### Bizi GÜdüleyen Nedir? Seks

**Profesör Paul Bloom:** Seks gerçekten ilginç bir şey. İnsanlara “En sevdiğiniz aktivite nedir?” diye sorduğunuzda ve özellikle üniversite öğrencilerine, hatta özellikle bahar tatilinden yeni dönmüş olanlarına – gençlik filmleri izliyorum – sıklıkla “seks” diye ya da seksle eşanlamlı bir kelimeyle yanıt vereceklerdir. Ancak sekse ne kadar zaman ayırdığımızla ilgili bir sorun vardır. Ve bununla ilgili veri de bulunmaktadır. İnsanlar seksin en sevdikleri aktivite olduğunu söylemektedir ve biz de ortalama bir Amerikalının sekse ne kadar zaman ayırdığını biliyoruz. Ve burada ele alacağım veri James Gleick’in harika kitabında özetlenmektedir:

Amerikalılar anketörlere en sevdikleri tek aktivitenin seks olduğunu belirtmektedir. Hoşlanmak açısından seksi spordan, balık tutmaktan, bara gitmekten, sarılmaktan ve öpmekten, aileleriyle konuşmaktan, yemekten, televizyon izlemekten, yolculuğa çıkmaktan, yolculuk planlamaktan, bahçeye bakmaktan, banyo yapmaktan, alışverişten, giyinmekten, ev işi yapmaktan, bulaşık çamaşır yıkamaktan, dişçiyeye gitmekten ve arabalarını tamir ettirmekten daha önde sıralamaktadırlar. Diğer yandan, aynı araştırmalar sekse günde ayrılan ortalama sürenin dört dakika üç saniye olduğunu göstermektedir. [Gleick’e göre] Flörte, dans etmeye, bakışmaya, bulvarı gezmeye, spor salonunda güçlenmeye, bakım salonunda güzelleşmeye, tanışma sırasında beklemeye, duş almaya, seks hakkında düşünmeye, seks hakkında okumaya, pornografik şeyler karalamaya, erotik dergilere bakmaya, film kiralamaya, seks hayal etmeye, moda dergilerine bakmaya, seksten sonra temizlenmeye, seksin sonuçlarıyla baş etmeye, kuleler inşa etmeye ya da bastırmaya, aktarmaya ve yüceltmeye ayrılan süre dahil edilmese bile bu dört dakika çok değildir.

Bu paragrafı seviyorum çünkü iki noktayı, iki önemli noktayı anlatıyor. Birincisi, sekse aslında o kadar da fazla vakit ayırmıyoruz. Aslında, bu dört dakika üç saniye ilginç bir rakamdır çünkü Amerikalıların vergi dairesi için vergiyle ilişkili formlar doldurma sürelerine ilişkin çalışmalar yaptığınızda bu süre de dört dakika ve birkaç saniyedir. Paragrafın vurguladığı bir diğer nokta ise, bu işe ayırdığımız toplam süreden bağımsız olarak son derece önemlidir. Hayattaki pek çok şey buradan kaynaklanmaktadır – evlilik, aile, çocuklar, saldırganlığın büyük kısmı, rekabetin büyük kısmı, sanat, müzik ve yaratıcı şeylerin büyük kısmı buradan kaynaklanmaktadır. Her şey büyük oranda buradan kaynaklanmaktadır. Eğer seks yapmayan bir canlı olsaydık, her şey çok daha farklı olurdu.

Ve ilginç olan, seks yapmayan canlıların olmasıdır. Kopyalama yöntemiyle üreyen canlılar vardır. Ve aslında, insanlar hakkındaki temel bir gerçek – kabaca kadınlar ve erkekler olarak ayrıldığımız gerçeği – evrimsel bir muammadır. Görece

büyük olan hayvanlarda neden iki cinsiyet bulunduğu net değildir. Biyolojik Darwinyen bir bakış açısından, iki cinsiyete sahip olmak gariptir çünkü her ürettiğinizde genlerinizin yarısını boşa atmaktasınız. Çocuklarım yalnızca, her birisi DNA'nın yarısını taşımaktalar. Eğer kopyalanmış olsaydım, tamamını taşıyor olacaktı. Ve dolayısıyla, seksin nasıl evrimleşmiş olduğu bir muammadır.

Bu evrimsel biyoloji üzerine bir ders değil, dolayısıyla bugün üzerinde duracağımız muamma da bu olmayacak. Birkaç soruyu ele alacağız. İlk olarak, öncelikle teorik bir açıdan, ardından görgül çalışmalar açısından kadınların ve erkeklerin nasıl farklı oldukları üzerine konuşacağız. Ardından, cinsel çekicilik üzerine, insanların neyi cinsel açıdan çekici buldukları üzerine bazı araştırmaları ele alacağız, ardından cinsel tercihin kökenleri üzerinde çok kısaca duracağız: neden bazı insanlar heteroseksüel, bazı insanlar homoseksüel, bazıları biseksüel ve diğer bazılarının da sınıflandırılması daha zor.

Sunduğum bütün başlıklar arasında, duygusal bir bakış açısından seks en riskli olan konulardan birisi. Bunlar zor konular çünkü seks, tanımı gereği hayatımızın mahrem bir alanı ve oldukça da önemli. Dahası, seks ahlaki doğurgularla yüklüdür. Ve ben de, en azından başlangıç kısmında, konuya Darwinyen evrimsel bir bakış açısıyla yaklaştığımdan dolayı birtakım ahlaki sonuçlar ve doğurgular üzerinde durarak başlamak zorundayım.

Örneğin, pek çok biyolog – bence tüm biyologlar – cinsel davranış, cinsel faaliyet ve cinsel arzunun genlerimizi yaymak üzere var olan bir biyolojik adaptasyon olduğunu savunacaktır. Bu bakış açısından, üretken olmayan seks ise – eşcinsel seks, doğum kontrolüyle yapılan seks, menopoz sonrası kadınlarda seks dahil olmak üzere – bu tür bir üreme amacına hizmet etmemektedir ve bir bakıma doğal değildir. Dolayısıyla birisi, “Bu durum bunun yanlış olduğunu mu göstermektedir?” diye sorabilir. Aynı zamanda, örneğin ne kadar rastgele cinsel ilişki arzuladığınız, sosyal zekada, saldırganlıkta ve empatide kadın ve erkek arasındaki farklar gibi cinsiyet farklılıklarının da üzerinde duracağız. Ve bu farklılıklara ilişkin ne düşündüğünüzden bağımsız olarak, doğru ya da yanlış olduğunu düşünmenizin bir etkisi olmadan, “Ne düzeyde değişkenlerdir?” sorusunu soracaksınız. Yani, eğer Darwinyen doğal seçim sonucunda ortaya çıkmışlarsa, onlardan kurtulma olasılığımız nedir? Ve ben bu iki konu üzerinde durmak istiyorum, en başından başlayarak ahlak ve kaçınılmazlık konuları üzerinde. Ve şunlarla başlamak istiyorum – her birisi için seçkin evrimsel akademisyenlerden alıntılarım var. İlki, Steven Pinker'ın “How The Mind Works” kitabından. Şöyle yazıyor,

Doğa neleri kabul edeceğimiz ya da hayatımızı nasıl yaşayacağımızı bize dayatmaz. En üretken yıllarımda, neredeyse kendi isteğimle çocuk sahibi değilim, biyolojik kaynaklarımı okuma ve yazmaya, araştırma yapmaya, arkadaşlarıma ve öğrencilere yardım etmeye ve etrafımda daireler çizmeye ayırıyorum – neredeyse kutsal bir gereklilik olan genlerimi yaymayı göz ardı ederek. Darwinyen standartlar açısından, ben korkunç bir hata, acınası bir kaybedenim, ancak ben bu şekilde

olmaktan mutluyum ve genlerim bundan hoşlanmıyorlarsa gidip kendilerini göle atabilirler.

Pinker'ın vurguladığı nokta bence mantıklı bir nokta. Yaptığımız bazı şeylerin doğal seçilimin kurallarına hizmet etmek üzere var oldukları bir gerçektir, ancak bu onları doğru yapmakta mıdır? Eğer bir şeyin, yalnızca daha fazla genin üretilmesine, daha fazla üremeye yol açtığı zaman doğru olduğunu düşünürseniz, o zaman doğum kontrolü hakkında çok fazla düşünemezsiniz. Üretken olmayan herhangi bir seks türü hakkında çok fazla düşünmeyeceksinizdir. Diğer yandan, eğer bir şey doğal değilse onun doğru olmadığını düşünüyorsanız, bir uçakla uçmak üzerine, buzdolabına yemek koymak ya da şiddetli bir enfeksiyondan kurtulmak üzerine çok fazla düşüneceksiniz. Daha genel olarak, vücudumuz ve beynimiz üreme başarısına yönelik olarak evrildi, ancak biz bu beyinlerimizi kendi kaderimizi seçmek üzere kullanabiliriz. Biyolojinin gerçekleri herhangi bir ahlaki doğurguya zorunlu olarak yol açmamaktadır. Ahlak üzerine söyleyeceklerimin tümü bunlar. Ancak neyin evrildiği ve neyin evrilmediği üzerine farklı iddiaları ele aldığımız sırada bunu aklınızda tutmanızı istiyorum.

Kaçınılmazlık konusunda ne söylenebilir? Burada Richard Dawkins'e dönmek istiyorum. Richard Dawkins şöyle yazmaktadır;

Eğer bir çocuğun kötü bir matematik eğitimi olduysa, oluşan hasarın bir sonraki sene çok daha iyi bir eğitimle giderilebileceği kabul edilir. Ancak, hasarın genetik kökenleri olabileceğine ilişkin herhangi bir iddia umutsuzluğa yaklaşan bir şekilde karşılanacaktır. Eğer bu genlerle ilişkiyse, bu belirlenmiştir ve buna dair yapabileceğimiz bir şey yoktur. Bu neredeyse astrolojik ölçüde tehlikeli bir saçmalaktır. Genetik etkenler ve çevresel etkenler ilkesel olarak birbirinden farklı değildir. Bazılarının düzeltilmesi daha zordur, diğerlerinin daha kolaydır. Genler bu kötü, ezici üne sahip olmak üzere ne yapmıştır? Genler neden etkileri bakımından televizyona, bakıcılara ve kitaplara göre daha sabit ve kaçınılmaz olarak düşünülmektedir?

Bakıcıları severim. Ve buradaki nokta, bir şeye neden olan şeyin mantıksal olarak onu tersine çevirecek olan şeyden farklı olduğudur. Ve genetik kökenleri olan ancak kolayca değiştirilebilen ve kültürel kökenleri olan ancak değiştirilmesi çok zor olan örnekler düşünebilirsiniz. İşte bir örnek. Benim görme duyum oldukça kötüdür. Görme duyumun bu kadar kötü olmasının nedeni, ataerkillik, televizyon, kültür ya da insan değildir. Aksine, görüşümün bu kadar kötü olmasının nedeni anne ve babamın bana verdikleri kötü genlere bağlıdır. Eğer bir şey belirleniyorsa, bu genetik olarak belirlenmektedir. Ancak aynı zamanda düzeltilmesi de oldukça kolaydır. Gözlerinizin önüne cam parçaları koydukları ve sizin daha iyi görmenize yardımcı olan makineler mevcuttur. Kontakt lens olarak bilinen daha gelişmiş makineler ise, bu parçaları gözünüze yapıştırmakta ve ara sıra enfeksiyonlarla daha sık karşılaşmaktasınız. Bu durum biyolojik kaynaklıdır ve oldukça kolay düzeltilmektedir.

Diğer yandan, toplumun obezite tedavilerini düşünelim. Görünen o ki biz – ve buna cinsel çekicilik konusunu ele alırken biraz daha değineceğiz – insanların ne kadar ince ya da şişman oldukları hakkında düşündükleriniz özellikle yapısal olarak belirlenmemiştir. Bu kültürden kültüre oldukça değişmektedir. Ancak, bir kültürün içinde değiştirilmesi neredeyse imkânsızdır. Yani, vurgulamak istediğim, genetiğin kaçınılmaz anlamına gelmediği ve kültürel olarak kolayca düzeltilbilir anlamına gelmediğidir.

Peki. Genel arka plan bu. Temel cinsel eğitim ile başlayalım. Kadınlar ve erkekler arasındaki fark nedir? Sakın, penis ve vajinayı düşünmeyin. Bunların hiçbirisine sahip olmayan birçok hayvan var. Ve fark aslında oldukça derin. Tanım olarak, biyologlar bunun hakkında konuştuğunda, erkek olan hayvanlar küçük bir cinsiyet hücresi olan sperm hücrelerini taşımaktadır ve bu hücrede sadece genler vardır. Dişi hayvanlar ise, büyük bir cinsiyet hücresi taşımaktadır ve bu hücrede genler yanında yiyecek, koruyucu bir örtü ve diğer başka şeyler bulunmaktadır. Tipik olarak, küçük olan seks hücresi büyük olandan oldukça küçüktür. Bu size bugün göstereceğim tek erotik resim. Bunlar yumurtanın etrafında dönen bir kısım spermler. Oldukça romantik.

Ancak bu bir muammayı getirmektedir. Az önce kadınları ve erkekleri sadece boyut farklılığı açısından tanımladım. Erkekler cinsiyet hücrelerinin küçük olanları ve kadınlar büyük olanları. Peki, neden pek çok hayvanda erkekler fiziksel olarak daha büyük olanlar ve daha saldırgan olanlar. Bu bilim adamlarını oldukça uzun bir zaman boyunca meşgul eden bir soru olmuştur. Ve bugün bu konuda oldukça net bir yanıtımız var. Ve yanıt şu şekilde. Bu, Robert Trivers'in ebeveynsel yatırım olarak adlandırdığı fikir üzerine temellenmektedir. Ve ebeveynsel yatırımın ne olduğu burada, yeni doğanın yaşamkalım şansını arttıran ancak aynı zamanda ebeveynin bir diğer yeni doğana yatırım yapma şansını azaltan herhangi bir yatırım olarak tanımlanmaktadır.

Örneğin, gözünü kırparak yeni bir yavru yaratan ve yeni doğanın koşup gidebildiği bir hayvan düşünün. Bu son derece düşük bir yatırım olacaktır. Ve bir diğer, on sene boyunca çalışan ve bu on sene içerisinde bir diğer yavru yaratamayan bir hayvan düşünün. Bu çok büyük bir yatırım olacaktır. Trivers, bir türde, kadınların tipik olarak erkeklerden daha fazla ebeveynsel yatırım yaptıklarını vurgulamaktadır. Kadınlar bu büyük cinsiyet hücrelerine sahip olduklarından, bunları içlerinde üretmekteledir. Onları taşımaktadırlar. Eğer bunlar yumurtaysa, üzerine oturmaları da gerekebilir. Dolayısıyla, her bir potansiyel çocuk büyük bir maliyettir.

Küçük cinsiyet hücresine sahip olan erkekler içinse, aynı şey geçerli değildir. Erkekler için bu birkaç dakikalık bir cinsel birleşme olabilir ve ötesi yoktur. Eğer bu odada olan her biriniz kendinize soracak olursanız, insanlar için “genlerinizin yarısına sahip olan bir çocuk yaratmak için minimum çaba nedir?” diye sorabilirsiniz. Ve erkek yatırımının ortalamada kadının yatırımından daha az olduğu açıktır. Erkekler belirli durumlarda yavrularına oldukça fazla yatırım yapmayı tercih edebilirler, ancak kadınların bir tercih şansı yoktur. Teknolojik gelişmeleri saymazsak, kadınlar

herhangi bir yavrusuna -bunlar da dâhil olsa da- sadece çok fazla çalışma ve çabanın dışında oldukça fazla yatırım yapmaktadır. Bir bebeğe hamile olduğunuzda bir diğerine hamile kalamamanız anlamında bir yatırımdır bu.

Bu durumun çeşitli dallara ayrılan etkileri bulunmaktadır. Farklı psikolojilere yol açmaktadır. Erkekler – bir erkek diğer bazılarının eş bulamamalarına yol açacak ve kimin en fazla kadını dölleyeceği yönünde bir rekabeti yükseltecek şekilde birden fazla kadını dölleyebilmektedir. Kadınlar ise, her zaman eş bulabilmektedir. Yani salt rakamlar işe yaramamaktadır. Ancak, yavrularının yaşamkalım şansı yüksek olacak şekilde doğru erkekle eşleşebilmek üzere bir rekabet bulunmaktadır. Rekabet ilk başta ele aldığımız bulmacaya ışık tutmaktadır. Erkeklerin neden tipik olarak daha iri olduklarını ve özel silahlarla evrildiklerini açıklamaktadır. Bu özel silahlar üreme erişimi elde edebilmek üzere diğer erkeklerle savaşabilmek için evrilmiştir. Başka bir şeyi daha açıklamaktadır. Kadınlar, biyolojik olarak seçicidir. Dolayısıyla erkekler üreme erişimi elde edebilmek üzere sadece diğer erkekler değil kadınlara kur yapabilecek şekilde de rekabet etmek zorundadır. Dolayısıyla, sıklıkla erkekler sadece güzel olmak için, çekici olmak ve eşleri cezbetmek için var olan şöyle görüntülerle evrilmiştir [bir tavus kuşu tüyü göstererek].

Bu kesin evrimsel mantık gerçekten de yüzlerce eş tercihi araştırmasını biraraya getiren şu karikatürde gösterilmektedir. Mantık şöyle ilerlemektedir: cinsiyet hücrelerindeki boyut farkı ebeveynsel yatırımdaki farklılıklara yol açmakta, bunlar da evrilmiş psikolojik ve fizyolojik mekanizmalarda farklılıklara yol açmaktadır. Peki, bu güzel bir hikaye. Bunun için ne tür kanıtlar var? Görünen o ki bu, diğer türlü şaşırtıcı gelecek olan bazı şeyleri açıklayabilmektedir. Örneğin, ebeveynsel yatırımın yön değiştirdiği, erkeklerin dişilerden daha fazla ebeveynsel yatırım yaptıkları durumlar bulunmaktadır. Ve teori, bu tür durumlarda bir asimetri olması gerektiğini öngörmektedir.

Yani, örneğin yilaniğnesi durumunda, erkek yumurtaları bir keseye almakta ve kan dolaşımına tıkmaktadır. Dişiler kaçmaktadır. Erkeklerden daha az yatırım yapmaktadırlar. Bu örnekte, tahmin edeceğimiz ve doğru olduğu üzere, dişiler daha büyük olmalı, diğer dişilerle erkeklerin erkeklerle yaptığından daha fazla savaşmalı ve erkeklerin ilgisini çekebilmek üzere dişiler rekabete girmelidir. “March of the Penguins” filmi hatırlayın. Bu filmde, yavrularımıza yönelik evrilmiş olan duygularımızı tartıştığımız bir bağlama ilişkin bir kısım izlemiştik. Ancak hikâyeyi hatırlayın ve hem erkeğin hem de dişinin yumurtayı korumak üzere çok uzun mesafeleri katetmek zorunda olduklarını hatırlayın. Ve birisi başarısız olursa, yumurta ölür ve her ikisi de bir şey elde edemez. Dolayısıyla, erkek penguenlerin dişilerden çok daha büyük olup olmadıklarını hatırlamanıza gerek yoktur. Olmamaları gerektiğinin farkına varmalısınız, tıpkı gerçekten de olmadıkları gibi. Her ikisi de benzer boyutlardalar çünkü ebeveynsel yatırımları aynı.

Farklılaşan ebeveynsel yatırıma dayanarak boyut farklılıklarını ve saldırganlık farklılıklarını tahmin edebilmelisiniz. Örneğin, deniz fillerinde erkekler dört kat daha

büyüktür. Erkekler dişilerden dört kat daha büyüktür. Ve bu büyük oranda, deniz fillerinin dişi haremleri için rekabet ediyor olmalarından kaynaklanmaktadır. Kazanan her şeyi alır durumudur. Şebekler benzer boyutlardadır. Ve bu büyük oranda, şebeklerin oldukça tek eşli olmalarındandır, yavrularını birlikte yetiştirirler.

Bu bir şeyi göstermektedir, erkeklerin ebeveyn yatırımının düşük olmasının her zaman geçerli olmadığını göstermektedir. Şebekler de dahil olmak üzere, yavruya bakmanın erkeğe üreme anlamında avantajlar sağladığı bazı türler vardır. Örneğin, yavrunun her iki ebeveyn de uzun yıllar boyunca kendisine bakmadığı durumda öldüğü ve yavruya harcanan çabanın oldukça özel olduğu bir durum düşünün. Diğer bir aileye odaklansanız ya da çekip gitseniz yavru ölebilir. Bu durumda, eşit bir yatırımınız olur. Yavruya yatırım yapmak erkek ve kadın için eşit derecede önemlidir ve pahalaları da aynıdır. Böyle bir tür, bu kadar eşit bir sisteme sahip bir tür bulmak oldukça zor, ancak primatlar buna oldukça yakındır. Ve bu durum da, “Peki ya insanlar?” sorusunu gündeme getirmektedir. Biz nasılız? Erkekler ve kadınlar arasındaki farklar hakkında ne biliyoruz?

İnsanlar görelî olarak çok eşli bir tür. Pek çok kültür çok eşli. Amerikan kültürü, seri tek eşlilik denilen şeye sahip. Yani, bazı kuş türleri gibi değiliz. Hayat boyu sürmek üzere eşleşmiyoruz. Belirli süreler için seri olacak şekilde eşleşmeler yapıyoruz. Hayat boyu sürebilir, ancak sürmeyebilir de ve sıklıkla sürmez. Erkekler kadınlardan daha iridir. İnsan erkeği – boyut tahminleri oldukça değişkendir; ancak, ortalama insan erkeği ortalama insan kadınından yüzde on beş daha iridir. Bu durum – evrimsel tarihimiz içerisinde kadınlara erişim için belirli düzeyde erkekler arasında rekabet olduğuna ve bu da ebeveynsel yatırımın pek de eşit olmadığına işaret etmektedir. Erkekler vücut boyutlarına göre şempanzelerden daha küçük ama gorillerden ve şebeklerden daha büyük testislere sahiptir. Ve bu durum da, sperm üretme kapasitesi açısından orta düzeyde bir rekabet olduğuna işaret etmektedir. Bu, birden fazla eşi olan dişilerin gebe kalmasıyla ilişkili olan biraz daha farklı türden bir rekabetle ilgilidir. Bu durum, evrimsel süreç boyunca kadınların çok fazla rastgele ilişkide bulunmasalar da, evrimsel bir bakış açısından erkeklerin diğer erkeklerden daha fazla sperm üretme kapasitesiyle evrilmelerine yol açacak düzeyde de, tamamen tek eşli olmadıklarına işaret etmektedir.

Saldırganlık. Erkekler daha acımasızdır. Yani burada özetlemeye çalışıyorum. Daha acımasız olmak teknik bir terim değil. Evet, kadınlar da acımasız olabilir, ancak erkekler en azından fiziksel olarak daha şiddetlidir. Anne rahminde daha şiddetlidir, çocukken daha şiddetlidir ve yetişkin olarak da daha şiddetlidir. Tekrarlıyorum, bu şiddetli ya da şiddetli olmayan kadınlar bulamazsınız anlamına gelmemektedir. Sadece ortalamada böyle bir farklılık bulunmaktadır. Erkekler rahimde daha fazla tekme atmaktadır. Çocukken, dövüş oyunları oynamaya ve savaşa ilişkili sporlar yapmaya daha eğilimlidir. Ve yetişkin olarak da, nereye giderseniz gidin bir hapisane bulursunuz. Ve nereye giderseniz gidin, hapisanenin daha çok erkeklerle dolu olduğunu görürsünüz. Bir diğerini öldürmeye ya da zarar vermeye çok daha yatkınlardır. Testosteron gibi erkek cinsiyet hormonları, birisini acımasız birisine

dönüştürmek istemediğiniz sürece enjekte etmeyeceğiniz şeylerdir. Hem insanlarda hem diğer primatlarda saldırganlığı arttırmaktadırlar.

Peki ya cinsel seçicilik? İnsan erkeği ve kadını rastgele cinsel ilişkiyi ne kadar arzuladıkları anlamında farklılaşmakta mıdır? Ve bu evrimsel bir bakış açısından konumuzla ilgilidir, çünkü ebeveynsel yatırım teorisi erkeklerin rastgele cinsel ilişkiye daha açık olacaklarını öngörmektedir. Çünkü erkekler için birisini dölemek tesadüfen bir yavruyla sonuçlanabilir ve bu oldukça iyi bir durumdur çünkü çok daha seçici olan kadınlara getirdiği yükü içermemektedir. Çünkü oldukça dikkatli seçmek zorundadırlar. Bu sistemlerin doğum kontrolü, vasktomisi gibi şeylerden önce evrildiğini unutmayın. Peki, kültürlerarası ve psikolojik olarak ne bilmekteyiz?

Fahişelik, neredeyse evrensel bir erkek ilgi alanıdır. Tabii ki, erkek fahişeler de bulunmaktadır, ancak çeşitli fantezilerin ve komedilerin aksine, erkek müşterilere hizmet vermektelerdir. Pornografi insana dair bir evrenselidir. Tüm toplumlarda, erkekler uyarılma amacıyla çıplak kadın tasvirleri yapmışlardır. Sıklıkla bunları ağaçlara kazımış ya da heykeller yapmışlardır. Geçen yıllarda bulunan en garip bulgulardan birisi bunun maymun pornosuna kadar genişlediğidir. Duke'ta bazı bilim adamları maymunların meyve suyundan vazgeçerek meyve suyuyla ödeme yapabilecekleri veya dişilerin kalçalarına ya da bir tür ünlü, sosyal olarak başat maymunun resmine bakabilecekleri, Penthouse ve People's Magazine arası bir şey gibi bir ortam kurmuşlardır. İnsan olmayan primatlarda dahi, bunlara bir ilgi bulunmaktadır.

Peki, cinsel çeşitliliğe ilişkin tercihler nasıldır? Buna farklı açılardan yaklaşabilirsiniz. Biyologların "Coolidge etkisi" adını verdikleri etki bulunmaktadır. Burada görebilirsiniz [slyaytta]. Ve Coolidge etkisi Başkan Calvin Coolidge'dan gelmektedir. Aynı ayrı gezdikleri bir çiftlik gezisindeki Calvin Coolidge ve karısı hakkında bir hikâyedir. Karısına etrafı gezdiren kişi çok sayıda tavuğun olduğuna işaret etmiş ve kadın da çok sayıda tavuk olmasına rağmen sadece bir horoz olduğunu fark etmiştir. Ve kendisine etrafı gezdiren kişiye, "Bir tane horoz yeterli mi?" diye sormuş. Adam, "Evet, horoz çok fazla çalışıyor. Horoz bir günde düzinelerce kez ilişkiye giriyor." demiş. Ve kadın da, "Bunu başkana söylemeyi unutmayın." demiş. Hikâye ilerliyor, başkan etrafı geziyor ve hikâye başkana aktarılıyor. Başkan adama, "Hah. Bir günde düzinelerce seks. Her seferinde aynı tavukla mı?" diye sormuş. Adam, "Hayır, her seferinde farklı tavukla." diye yanıtlamış. Başkan da, "Bunu da Mrs. Coolidge'a söyleyin." demiş.

Şimdi, bu türden bir hikâyeye iki tepki var ve her ikisi de negatif. Birincisi, "Eh, herkes erkeklerin yabancı kadınlarla rastgele cinsel ilişki yaşamayı tercih ettiğini bilir." İkinci tepki ise, "Bu cinsiyetçi bir saçmalık". Bir erkek olabilir ve "Bu ben değilim" diye düşünebilirsiniz. Erkekleri tanıyor olabilir ve "Benim tanıdığım erkekler böyle değil" diyebilirsiniz. Peki, nasıl anlayabilirsiniz? Örneğin, fahişelere gidiyor olmak gibi dolaylı birtakım ölçümler var. Ancak, oldukça dolaysız ölçümler de vardır. Oldukça dolaysız olan bir ölçüm yolu, insanlara anonim anketlerle sormaktır. Ve gerçekten de, size

birtakım anonim anketler yapacağım. İnsanlara sormayacağım. Siz sadece kendinize sorun. Örneğin, herkesin şu soruyu düşünmesini istiyorum. Önümüzdeki ay kaç tane cinsel partnerinizin olmasını istersiniz? Nedir tarih, Nisan ayına yaklaşıyoruz. Nisan ayında kaç tane cinsel partner istiyorsunuz? Önümüzdeki iki senede? Pek çoğunuz mezun olmuş olur. Yale'den ayrıldığınızda, ne kadar, yani "Benim X sayıda cinsel partnerim oldu ve bu da benim istediğim sayıydı." Ya da hayatınız boyunca? İnsanlardan bu soruları yanıtlamalarını istiyoruz.

Geçen sene bu dersi veren Profesör Chun, insanlardan bu soruların yanıtlarını almıştı. Bizde onun sahip olduğu yüksek teknoloji yok, o yüzden sadece aklımızda yanıtlayacağız. Ancak, yanıtlar şu şekilde oluşmaktadır. Kadınlar önümüzdeki ay içerisinde için 1'den az demektedir. Bu birden az istedikleri anlamına gelmemektedir, bu pek çoğunun sıfır dediği, bazısının bir ya da benzer yanıtlar verdiği anlamına gelmektedir. Bir, dört ya da beş. Erkekler, iki, sekiz, on sekiz. Bu türden başka sorular da sorabilirsiniz. Örneğin, "Tanımakta olduğunuz çekici, oldukça çekici birisiyle seks yapar mısınız" dediğinizde, kadınlar bir yıldır tanımakta olduğunuz denince evet demekte, altı ay ise, emin değilim, bir hafta ise hayır demektedir. Erkekler [slaytta evet, evet, evet yazıyor] [gülüşmeler] ve erkekler de beş dakikaya kadar inen bir çoğunluk bulabilirsiniz.

Bütün bunlar, soru-cevap, kâğıt kalemle ilişkili olanlardır. Bazı cesur bilim adamları deneyler de yapmışlardır. Ve bir deneyde – bilmiyorum, bugünlerde muhtemelen yapılmayacak olan türden işler bunlar. Bu çalışma on yıl önce yapılmış ve son derece çekici bir kadın ve son derece çekici bir erkekle kampüs etrafında insanlara yaklaşıyorlar. Bunlar kampüsten değil, aslında deney için getirilen aktörler. Ve bunlar insanlara, yabancılara gidip, "Seni bir süredir kampüs etrafında fark ediyorum. Seni çok çekici buluyorum. Bu akşam benimle çıkar mısın? Bu akşam benim daireme gelir misin? Bu akşam benimle yatar mısın?" Hiç kimsenin yapacağını düşünmeyeceğiniz bu deney yapıldı ve çok çekici bir erkeğin yaklaştığı kadınların yarısından fazlası "Evet çıkarım [Bu akşam dışarı çıkarım]" yanıtını verdi. Çok azı [Bu akşam benim daireme gelir misin?] bu soruya olumlu yanıt verdi ve hiçbirisi [Bu akşam benimle yatar mısın?] bu soruya olumlu yanıt vermedi. Erkekler için ise veriler şu şekilde yükselerek gitmektedir [% 50, % 69 ve % 75 şeklinde gitmektedir]. Bu çalışmada, erkeklerin hayır diyen % 25'lik kısmı ise bol bol özür dilemişler ve "Ah, biliyorsun, nişanım şehirde ve" demişlerdir.

Peki ya davranışlar? Bu konuda eğer cinsiyet farklılıklarıyla ilgileniyorsanız, kadın erkek farklılıklarını sadece, insanların ortalama olarak ne kadar seks yaptıklarına bakarak çıkaramazsınız çünkü eğer kadınların ve erkeklerin farklı öncelikleri varsa, heteroseksüel ilişki farklı ilgileri olan iki grup insan arasındaki uzlaşmalardır. Daha açık bir gösterge ise, kadın kadına ya da erkek erkeğe olan eşcinsel ilişkilerdir, çünkü böylece cinsel arzunun saf bir göstergesini elde edersiniz. Şimdi, bu konudaki veriler oldukça dağınık durumda. Yine, bu çalışmalar da alan anketleri ancak pek çok çalışma gibi beklenen yönde bir farklılık bulma eğilimindedir ve burada da kadınların, lezbiyenlerin gay erkeklere göre çok daha tek eşli olma eğiliminde olduklarıdır.



AIDS'ten önce yapılan çalışmalarda – bu uzun yıllar önceydi - gay erkeklerin son derece rastgele cinsel ilişkide bulunma eğiliminde oldukları ve sıklıkla yüzün ya da binin üzerinde partnerlerinin olduğu bulunmuştur. Bu türden bir rastgeleliği kadınlarda bulamazsınız. Ve bunun hakkında düşünmenin bir yolu da, bu gay erkeklerin ortalama bir heteroseksüel erkeğin, kendisinin istediği kadar çok istekli olan kadınlar bulması durumunda yapacağını yapıyor olduğudur. Bu durumun işaret ettiği, insanlarda cinsel seçicilik anlamında bir tür farklılık olduğudur.

Peki, cinsel çekicilik? Ya da eş tercihi? Neyi çekici buluyoruz? Seçicilik çalışmalarının aksine, bu konuda oldukça güzel kültürlerarası verilerimiz var. Örneğin bir çalışmada, 37 ülkeden 10,000 kişiye “Kiminle birlikte olmak istiyorsunuz?” sorusunun sorulduğu bir çalışma vardır. Ya da başka bazı, “Kiminle evlenmek istiyorsunuz?”, “Kimi eş olarak istersiniz?”, “Kimi cinsel partner olarak istersiniz?” gibi soruların sorulduğu çalışmalar vardır. Ve bulgulardan birisi oldukça güven vericidir, herkes nezaket ve zekâ aramaktadır, ya da en azından bunları istediğini söylemektedir. Bunlara oldukça yüksek değer verilmektedir.

Ancak aynı zamanda, cinsiyet farklılıkları da bulunmaktadır. Kadınlar daha çok güç ve statüye odaklanmakta ve daha da fazla çocuklara yatırım yapma ilgisine odaklanmaktadır. Ve bunu evrimsel bir bakış açısından değerlendirirseniz, anlamlı hale gelmektedir. Üreme açısından, erkeğin ne kadar yaşlı olduğu çok da etki etmemektedir. On beş yaşında, yirmi beşinde, otuz beşinde ya da kırk beşinde olması arasında toplumdaki statüsü, fiziksel gücü, ne kadar yaşamı kaldığı açısından fark bulunmakta, ancak spermi açısından çok da fark yaratmamaktadır. Daha sonrasında bir azalma olmakta ve bir fark yaratmaya başlamaktadır, ancak çok da büyük bir etkisi yoktur. Etkisi olan şeylerse, iyi bir baba olmaya ilişkin ilgisi, saldırılardan ve öldürülmekten, diğer insanlardan gelecek saldırılardan sizi koruma isteği ve çocuğa bakma isteğidir. Kadınların beyinleri bu özelliklere sahip erkekleri bulmak üzere yapılanmıştır.

Benzer olarak, erkekler biraz daha farklı şeylere odaklanmaktadır. Bütün bunların hepsiyle ilgilenmekte ancak aynı zamanda çocuk sahibi olabilme yeteneğiyle ilgilenmektedirler. Dolayısıyla, evrimsel bir bakış açısından bir erkeğin bir kadına bakışında yirmi yaşındaki ile elli yaşındaki arasında büyük bir fark bulunmaktadır çünkü birisi çocuk sahibi olabilir ama diğeri olamaz. Dolayısıyla, bu bir farklılıktır.

Ancak şimdi üzerinde durmak istediğim bir başka benzerliktir. Herkes güzellikten hoşlanır. Ve bu dersin bir kısmını fiziksel güzellikten bahsetmeye ayırmak istiyorum. Fiziksel güzellik, güzel insanların söylediği üzere, bir lanettir. Yani bu kadın - büyük bir model, bir süper model ya da hatta süper-süper model – onu sarsıcı derecede güzel bulmanın yapaylığını vurgulamaktadır. Ünlü bir aktör, insanların onun başarılarını göz ardı edip sadece fiziksel güzelliğine odaklanmalarının ne kadar sinir bozucu olduğundan şikayet etmektedir. Bu çok sinir bozucu. Peki, güzellik nedir? Birisinin çok çekici olduğunu, onu çok çekici bulduğumuzu söylediğimizde bu ne

anlama gelmektedir? Sizin dönüp bakmanıza ve “Evet, bu gayet mantıklı” demenize yol açan nedir? Aslında, yanıtı az çok biliyoruz. Bazı evrenselleri biliyoruz.

Güzellik iki şeyi sinyalliyor görünmektedir. Güzellik gençliği – yani okul öncesi gençliği söylemiyorum, cinsel olarak olgun ancak genci kastediyorum – sinyalliyor görünmektedir. Yani güzel bulduğumuz ipuçları, iri gözler, dolgun dudaklar, düzgün ve sıkı bir ten. Güzellik başka bir şeyi daha sinyalliyor. Güzellik sağlık için bir gösterge. Yani güzel bulduğumuz şeyler, bozuklukların olmaması, berrak gözler, lekesiz bir cilt, sağlam dişler – bu önemli – ve ortalama bir yüz. Ve bu son kısım biraz garip görünebilir. Ortalama bir yüzün nesi bu kadar iyi olabilir? Buna farklı yanıtlar bulunmaktadır ancak, bunlardan bir tanesi, ortalama bir yüzün ortalama çekici olarak değerlendirilmesi gerektiği çünkü her tür bozukluğun ortalama sapmalar olduğu şeklindedir. Ve eğer, tüm yüzlerin bir ortalamasını alırsanız, hiç kötü bir şeyin olmadığı bir yüz elde edersiniz. Herhangi bir bozukluk yok, herhangi bir sapma yok. İnsanlar yaşlandıkça yüzleri daha az simetrik olur. Ortalamalılık durumu olabilecek tüm kötü şeyleri eliyor gibi görünmektedir.

İyi bir teori. Doğru olduğunu nasıl biliyoruz? Benim bu ders için erişimimin olduğu bir fotoğraf listesi var. Yani, her birinizin yüzlerine bakabilirim ve bu sınıfta en güzel yüze kimin sahip olduğuna dair bir iddiaya girebilirim. Bahis hepinizin yüzünün olduğudur. Ah, birisinin ismini söylemiş olsaydım komik olmaz mıydı? Ve biliyorsunuz, A) Bunu yapacak enerjim yok ve B) bunu yapmam muhtemelen yaklaşık dört yüz mahremiyet kanununu ihlal ederdi. Ancak eğer tüm bu yüzleri alsam ve üst üste biçimlendirsem, çok güzel bir yüz elde ederdim. Bunu nasıl biliyoruz? Birileri bunu yapmış. Şu fotoğraflara bu taraftan buraya bakın. Ve eğer pek çok diğer insan gibiyse, sağa doğru gittikçe daha iyi ve daha iyi yüzler göreceksiniz. Neredeyse göze çarpıyor ancak bebeklerin fark edemeyecekleri kadar göze çarpıyor da değiller. Bunları, bu ortalama beyaz erkek ve kadın yüzlerini yapan aynı araştırmacılar, bu yüzleri bebeklere göstermişler ve bebeklerin ortalama yüzüne dair tercihimizin kültürün bir ürünü olmadığını ancak belirli ölçüde yapısal olduğunu gösterecek şekilde, ortalama yüzlere bakmayı tercih ettiklerini bulmuşlardır.

Bu iki insan gerçekte yoklar. Bilgisayarda üretilmişler. Her ikisi de, beyaz veri tabanlarından oldukça ortalanmış bir erkek yüzü ve oldukça ortalanmış bir kadın yüzü. Kötü görünmüyorlar değil mi? Bunlar güzel yüzler. Hile yapmıyorlar. Saçları örneğin tamamen aynı, dolayısıyla saçla dair ipuçlarını kullanamazsınız. Ancak oldukça çekiciler. Ancak çekiciliğin hikâyesi burada sona ermiyor. Ortalamadan daha iyi bir yüzü nasıl elde edersiniz? Bu ortalama yüzlere ne yaparsanız daha da güzel görünmelerini sağlayabilirsiniz? Peki, benim bir oyum var. Hangisi daha güzel? Kim sağdaki diyor? Kim soldaki diyor? Soldaki ortalama bir yüz ve bu sınıfta bir dağılım olabilir. İnsanların neyi tercih ettiklerinde kesinlikle farklılıklar var. Bu ortalama bir yüzün belirli özelliklerinin cinsel bir obje ipuçları vermesi üzere ortalama daha kadınsı hale getirildiği kadınsılaştırılmış bir versiyonu.

Bu biraz daha karmaşık. Kim A yüzünün daha çekici olduğunu düşünüyor? [A yüzünün oldukça keskinleştirilmiş bir çene kemiği ve kare bir çenesi var]. Kim B yüzünün daha çekici olduğunu düşünüyor? Peki. Pek çok insan B yüzünden hoşlanıyor. Tek istisna ve bu şu anda sanırım üç ayrı laboratuvarda tekrarlandı. A yüzü yumurtlayan kadınlar tarafından tercih edildi ve bu bunun neden karmaşık olduğunun ve bizi bu dersin kapsamı dışına çıkaracak olmasının hikâyesidir. Ancak, ana fikir, bu yüz [B yüzü] gerçekten yakışıklı, genç, sağlıklı, güçlü görünüyor ve iyi bir aile bakıcısı, bu ise [A yüzü] son derece çekici ve pek de aile bakıcısı olmayabilir, ancak eminim ki mükemmel genleri vardır. Yani, ana fikir, bununla seks yapabilmeli [A yüzü], ardından da bunun [B yüzü] çocukları yetiştirmesini sağlamalısınız.

Şu ana kadar çeşitli şeyler hakkında, cinsellik, cinsel çekicilik hakkında çoğunlukla biyolojik bir perspektiften evrensellere bakarak konuştuk. Ve gerçekten de, kadın ve erkeğin ortak olarak paylaştıkları özellikler ve kadın ve erkeği ayıran şeylerde bazı evrenseller bulunmaktadır. Özellikle saldırganlık, eş tercihi gibi konulardaki cinsiyet farklılıkları evrensel gibi görünmektedir. Bunlar neredeyse baktığınız her kültürde belirli düzeylerde gözlenebilmekte ve dolayısıyla biyolojik adaptasyon olarak görülmeye adaylardır. Ancak, insanların farkında oldukları ancak kökenlerinin bu kadar net bilinemediği başka bazı cinsiyet farklılıkları da bulunmaktadır. Ve zeki, mantıklı insanların buna karşı çıkabileceklerini düşünüyorum, ancak ben bunların ne düzeyde biyolojiyi yansıttıkları konusunda oldukça şüpheciyim. Tartışmaları yansıtabilmek üzere bunlara da değineceğim ancak akılda tutulması gereken biyolojinin, doğal seçilimin bu sınıftaki erkeklerin bu sınıftaki kadınlardan farklı olmasının tek nedeni olduğudur. Ancak, tabii, başka bazı sosyal faktörler de vardır.

Bebekler farklı şekillerde yetiştirilmektedir. Bir bebeği mavi giysilerle giydirdiğiniz ve erkek olarak tanıttığınız ve bir başka bebeği pembe giysilerle giydirdiğiniz ve kız olarak tanımladığınız ve insanların da erkek olduğunu düşündüklerinde kız olduğunu düşündüklerine göre farklı davrandıkları çeşitli çalışmalar vardır. Size de farklı davranılıyor. Bu çok fark yaratmaktadır – ve örneğin bir email attığınızda, ya da işe başvurduğunuzda, ya da bilimsel bir dergiye makale gönderdiğinizde ismin John Smith olması ya da Joan Smith olmasının çok etkili olduğunu gösteren çalışmalar vardır. Bu etkilidir çünkü insanların kadınlar ve erkeklerden farklı beklentileri ve farklı tepkileri vardır. Bir kısmınız, eğer kadın ismi olarak düşünülebilecek bir isme sahip bir erkekseniz – bir arkadaşımın ismi Lynn ve pek çok kişi onun bir kadın olduğunu sanıyor – ya da bir erkek ismi olarak düşünülebilecek bir kadınsanız ya da Batılı kulaklara ne olduğu anlaşılmayacak kadar yabancı bir isme sahipseniz bunu ilk elden yaşamış olabilirsiniz. İnsanların sıklıkla size “oh” dediğini, orada bazı insanlar el kaldırıyor [sınıftaki öğrencileri kastederek] – sıklıkla insanların biraz şaşırdığını ve bazılarının size “Oh, senin erkek olduğunu bilmiyordum. Bundan sonra sana farklı davranacağım.” dediğini duyabilirsiniz. Ve dolayısıyla, bu sosyal faktörler bazı kadın erkek farklılıklarının açıklanmasında rol oynayabilir.

Aynı zamanda, cinsiyetin kendi ayrımları vardır. Gelişimsel olarak oldukça ilginç bir şey olmaktadır. Kültüre bağlı olarak, bazen 4 yaşına bazen 11 yaşına kadar, erkekler diğer erkeklerle, kızlar diğer kızlarla bir araya gelmektedir. Bu kendini ayırma süreci farklılıkları abartarak güçlendiriyor olabilir. Örneğin, Eleanor Maccoby'nin önerdiği gibi, erkekler kızlardan biraz daha fazla saldırgandır. Ancak aynı zamanda, erkekler saldırganlıklarının abartılacağı ve güçleneceği diğer erkek gruplarına girmekte, kızlarsa şiddet içermeyen davranışlarının daha da abartılı ve güçlü hale geleceği kız gruplarına girmektedirler.

Peki, nedenlerini bilmediğimizi söylediğimiz sürece ne türden farklılıklardan bahsediyoruz? Farklılıklardan birisi empatidir. Simon Baron-Cohen, erkeklerin doğaları gereği daha az empatik olduklarını ve kadınların da doğaları gereği daha empatik olduklarını ve bunun temel bir cinsiyet farklılığı olduğunu ileri sürdüğü, "The Essential Difference" adında mükemmel bir kitap yazmıştır. Peki, ne biliyoruz? Bunun kaynağı nedir? Birisi, erkeklerin daha şiddete eğilimli olmasıdır. Simon Baron-Cohen şiddeti nihai bir davranış, öldürmeyi empati eksikliğinin nihai noktası olarak tanımlamaktadır. Sisteminizde ne kadar testosteron olduğuyla ne kadar sosyal olduğunuz arasında bir ilişki vardır – daha fazla testosteron daha az sosyallik. Erkekler kızlardan daha az empatik olma eğilimindedir ve bu kesin olmasa da, erkeklerin sosyal bilişsel zihin teorisi görevlerinde daha az başarılı olduklarına dair bulgular vardır. Bu konuda elimde olan bu, ancak oldukça tartışmalı.

Ve en büyük etki, pek de tartışılmasa da, empatiyle ilgili problemlerin, sosyal bilişle ilişkili problemlerin erkeklerde kadınlardan daha sık görüldüğüdür. Yani, otizm gibi, Asperger sendromu gibi, davranış bozukluğu ya da psikopatolojiler daha çok erkeklerde görülmektedir. Ve Simon Baron-Cohen temel olarak – kendisinin "Erkek olmak bir tür orta düzey otizmden muzdarip olmaktır." dediği bir sloganı vardır. Yani erkekler, kadınlara göre sosyal olarak daha ümitsizdir. Bir başka önemsiz ayrıntı – bu çok ünlü bir gelişim psikoloğu olan Simon Baron-Cohen, ancak yine de kuzeni Sasha Baron Cohen kadar ünlü değil. Bir diğer tartışma ise matematik ve bilim kapasitelerinde cinsiyet farklılıklarına ilişkindir.

Birkaç yıl önce, Harvard'ın Larry Summers adında bir başkanı vardı. Bu noktada yuhalamak için pek çok neden var. Ve Larry Summers çeşitli nedenlerden ötürü artık Harvard'ın başkanı değil, ancak bu nedenlerden birisi cinsiyet farklılıklarına ilişkin spekülasyonlarını da içeren şu alıntıdır, "...bilim ve mühendislik durumlarında içsel bir yeteneğe ilişkin konular vardır ve özellikle de bu yeteneğin değişkenliğine ilişkin..." Kadınların akademideki bilimlerde daha az temsil edilmesinin bu içsel yetenek farklılıklarından olduğunu ve kadınların ortalamada bu türden akıl yürütmeler için daha az biyolojik olarak donanımlı olduklarını ileri sürdü. Değişkenlik noktası, ortalamada bir fark olduğunu ileri sürmüyordu. Aslında, ortalamada kadınların ve erkeklerin yeteneklerinin eşit olduğunu kabul ediyordu. İddia ise, erkeklerin daha fazla varyasyon gösteriyor olduğuydu. Bunun anlamı, ortada bu konularda oldukça kötü olan ve aptal olan daha fazla erkeğin olduğu ve aynı zamanda daha fazla erkek dahi olduğudur. Ve bunun bir rolünün olduğunu öne sürdü.

Bu, hayal edebileceğiniz üzere, son derece tartışmalı bir iddia oldu, bunu baştan sona ele almak yerine – çünkü bu iddianın artı ve eksilerini hakkıyla tartışabilmem bir dersi alırdı – size bu derste daha önce alıntı yaptığımız Steven Pinker ve bebeklerde biliş üzerine çalışmalarda önemli birisi olan Liz Spelke arasındaki bir tartışmayı aktaracağım. Ve bu derste onun da çalışmalarından oldukça fazla bahsettik. Ve The Edge’de gördüğüm en zeki iki insan olarak muhteşem bir tartışma yaptılar ve bu adresten de videosu izlenebilir. Eğer cinsiyet farklılıkları ve cinsiyet farklılıklarının mekanizmalarını merak ediyorsanız, gitmeniz gereken adres bu.

Ve son başlık olarak % 98’iniz, gerçi rakamların belirlenmesi oldukça zor. Belki % 98 değildir, belki % 97’dir ya da % 99’dur. Ama, kadınların % 98’inin erkekleri çekici bulunduğunu kabul edelim. Erkeklerin ise % 96’sının kadınları çekici bulunduğunu düşünelim. Sayılar değişebilir ve doğru olarak tahmin edilmesi oldukça güç. Tahmin edebileceğiniz üzere bu tür bir araştırmanın yapılmasında her türden problem bulunmaktadır. Ancak popülasyonda belirli bir kısım sadece homoseksüeldir – yani popülasyondaki erkeklerin bir kısmı sadece diğer erkekleri çekici bulmaktadır ve popülasyondaki kadınların bir kısmı sadece kadınları çekici bulmaktadır. Bu noktada, cinsel yönelimden söz ettiğimizde, cinsel davranıştan konuşmuyor olduğumuzu fark etmek önemli. Birisinin aynı cinsiyetten başka birisiyle seks yapmasının çeşitli nedenleri olabilir. Bilirsiniz, sadece sıkılmış olabilirler. Ya da sadece deniyor olabilirsiniz. Soru ise, “Ne yapmak istiyorsunuz?” Tüm koşullar eşit olmak üzere, nasıl birisiyle – cinsel ya da romantik olarak, herhangi birisiyle olabilseydiniz, kiminle olmak isterdiniz? Ve insanların çoğu heteroseksüeldir. Kültürlerarası olarak biseksüel insanların oranı dikkate değer ölçüde değişmektedir. Ama asıl soru, yalnızca homoseksüelliktir. Peki, neden?

Kimse bilmiyor. Bazı yanıtların, nedenlerin muhtemelen doğru olmadığını biliyoruz. Durumun, belki bazı istisnalar olmakla birlikte, insanların cinsel yönelimlerini tercih etmeleri olmadığını biliyoruz. Bunu bu sınıfta yapmayacağım, ancak eğer kimi cinsel olarak çekici bulacaklarını seçen kaç kişi olduğunu sorsaydım, çok az insan el kaldırırdı. Bu konu bir ölçüde, gay olan insanların sıklıkla aşırı bir ayrımcılığa maruz kalmaları ve gay olmaya dair bir isteklerinin olmamasından ortaya çıkmaktadır. Bunun kendileri açısından ahlaki olarak yanlış olduğunu bile düşünebilirler. Bu cinsel yönelimlerini tercih ediyoların mantıksız hale getirmektedir.

Peki ergenlik sonrası deneyimler? Literatürde sıklıkla ortaya atılan bir görüş gay olan insanların bir şekilde birileri tarafından baştan çıkarıldığı, ya da bu süreçte başlarına bir şeyler gelmiş olduğudur. Bu pek de doğru görünmemektedir. İleriki yıllardaki cinsel yönelime dair oldukça erken yıllarda ortaya çıkan birtakım işaretler bulunmaktadır. Yine, çalışmalara kuşkuyla yaklaşılabilir ancak, gay olan insanların ve heteroseksüel olan insanların cinsel ve romantik fantezilerinin ergenliğe varmadan çok önce farklılaştığına inanmak için nedenler bulunmaktadır.

Şimdi benim, “Evet, gay ya da heteroseksüel olmak yapısalıdır. Bu hikayelerin hiçbirisi doğru görünmüyor. Yapısal gibi görünüyor.” dememi bekliyor olabilirsiniz. Ve

bunun yanıtı, biraz öyledir. Yani, eğer standart davranışsal genetik testlerini yapacak olsanız ve artık nasıl yapılacaklarını biliyorsunuz, tek yumurta ve çift yumurta ikizleri arasındaki farklara bakardınız, evlat edinme karşılaştırmalarını yapardınız. Ve yanıt evettir, homoseksüelliğe genetik bir yatkınlık bulunmaktadır. Ancak tamamen genetik olamaz. Tamamen genetik olamayacak olmasının bir nedeni, eğer ben gaysem ve tek yumurta ikizim varsa, o zaman onun da gay olma şansı yüzde ellidir. Bunlar ortalama popülasyonda görülene oranla çok yüksek oranlardır. Ancak, eğer tamamen genetikse o zaman bu rakam ne olmalıdır? Yüzde yüz, o benim kopyam. Tam benim olduğum gibi olmalıdır. Ancak öyle değildir. Dolayısıyla, bir tür deneyimin, muhtemelen doğum öncesi deneyimin bunu açıklayacağını biliyoruz.

Bunun çok büyük bir bilmece olduğunu söylemiştim, neden bu kadar büyük bir bilmece? Yalnız homoseksüellik evrimsel bir muamma. Tekrarlıyorum, bunun sakın bir ahlaki yük taşıdığını düşünmeyin. Bunun anlamı, biyolojik bir adaptasyon olarak görünmediğidir. Bulmaca neden bazı erkeklerin diğer erkeklerle seks yaptığı değildir. Bu büyük bir bilmece değildir. Belki de sadece eğlence ya da eş olma gibi şeyler için yapıyorlardır. Bilmece bu değildir.

Bilmece neden kadınlarla seks yapmak istemeyen bazı erkeklerin olduğudur. Benzer olarak da, neden erkeklerle seks yapmak istemeyen bazı kadınların olduğudur. Evrimsel adaptif bir bakış açısından bu türden davranışlara yol açan genlerin yok olmuş olacağını çünkü bu tür davranışlara sahip varlıkların, modern teknolojiyi saymazsak, yavruları olmayacaktır. Bunu bu kadar büyük bir bilmece haline getiren şey budur. Dolayısıyla, bu haftaki okuma yanıtınız “bu bulmacayı çözün.” Dersin daha önceki kısımlarında okuma yanıtınızın çok kolay olacağını çünkü sadece derse atıfta bulunmanızın gerekeceğini söylemiştim biliyorum ,ancak bunun çok sıkıcı olduğu ortaya çıktı. O yüzden sadece bu derin bilmeceyi çözün. Sonraki parantezlerin içindeki şey oldukça önemli. Sizin bakış açınız, her neyse, bu derste ve okumalarınızda kanıtlarla ilişkili olmalı. Yaklaşık beş dakikamız daha var. Sorusu ya da fikri olan? Evet?

**Öğrenci:** Deri ceketinizi sevdim.

**Profesör Paul Bloom:** Çok teşekkür ederim. Deri ceketimden hoşlanmış. Buna benzer başka soru ya da fikir? Hayır. Evet?

**Öğrenci:** Benim sorum tam olarak böyle değil, ancak hayvanlarda bunlar var mı, hayvanlara dair veri var mı?

**Profesör Paul Bloom:** Cinsel tercihlere dair? Bu oldukça iyi bir soru çünkü kökenlerine dair yanıt – bana iki dakika daha verin – insanlarda cinsel tercihin kökenlerine dair yanıtlar kesinlikle türler arası karşılaştırmalı verilerle elde edilecek. Bildiğimiz, homoseksüel davranışta bulunan pek çok hayvanın olduğudur, kendi cinsiyetlerinden olanlarla seks yapıyorlar. Bilmediğim yalnız homoseksüel davranış olup olmadığı. Dolayısıyla, örneğin karşı cinsle seks yapmak istemeyenlerin insan

olmayan primatlardaki oranlarını bilmiyorum. Peki, önümüzdeki Çarşamba görüşmek üzere.